dr hab. Bogdan Włodarczyk, prof. UWM
Katedra Finansów
Instytut Ekonomii i Finansów
Wydział Nauk Ekonomicznych

Opinia promotora nt. pracy doktorskiej
mgr. Aleksandry Ostrowskiej pt. *Stabilność makroekonomiczna i wzrost gospodarczy w warunkach finansyzacji gospodarki*

W pracy postawiono i zrealizowano istotny problem badawczy dotyczący procesu finansyzacji oraz jego konsekwencji makroekonomicznych. Ze względu na wieloaspektowość tego procesu oraz brak konsensusu co do jego wpływu na gospodarki krajów Unii Europejskiej uzasadnionym było podjęcie tej tematyki w rozprawie naukowej.

Celem badań była ocena wpływu procesu finansyzacji na stabilność makroekonomiczną oraz wzrost gospodarczy krajów Unii Europejskiej. W pracy postawiono również cel aplikacyjny, którym była próba sformułowania rekomendacji dla polityki fiskalnej, pieniężnej oraz nadzoru nad rynkiem finansowym. Treść dysertacji jest zgodna z jej tytułem, a całość wraz z rekomendacjami stanowi wartość merytoryczną, która może być wykorzystana w dalszym procesie dociekań naukowych oraz w kreowaniu polityki fiskalnej i pieniężnej.

W pracy zweryfikowano trzy hipotezy badawcze. W myśl pierwszej hipotezy w krajach Unii Europejskiej występowały zmiany charakterystyczne dla procesu finansyzacji, jednak jej przejawy oraz skala ich nasilenia znacznie różniły się pomiędzy krajami „starej" oraz „nowej" Unii. Według hipotezy drugiej oraz trzeciej natomiast proces finansyzacji istotnie wpływała na stabilność makroekonomiczną oraz wzrost gospodarczy krajów Unii Europejskiej.

Podstawę teoretyczną podjętych badań stanowiła krytyczna ocena światowego dorobku naukowego w obszarze finansyzacji, stabilności makroekonomicznej oraz wzrostu gospodarczego, co nadało kierunek prowadzonym badaniom. Jako metody badawcze przyjęto metodę Pięciokąta Stabilizacji Makroekonomicznej (PSM), która posłużyła do zbadania poziomu stabilności makroekonomicznej badanych krajów oraz metody ekonometryczne. Wśród tych ostatnich ze względu na przekrojowo-czasowy charakter danych statystycznych zastosowano regresję panelową, którą zastosowano do ukazania wpływu procesu finansyzacji na stabilność makroekonomiczną oraz wzrost gospodarczy. Postawiony cel badań oraz dobór metod i technik badawczych, jak również wykorzystanie źródeł danych wraz literaturą

przedmiotu dowodzi, że doktorantka zaznajomiła się z właściwą dla dyscypliny ekonomia i finanse metodologią badań oraz potrafi poprawnie analizować i interpretować ich wyniki.

Uzyskane rezultaty badań pozwoliły pozytywnie zweryfikować postawione hipotezy badawcze oraz umożliwiło sformułowanie podsumowania i wniosków. W krajach Unii Europejskiej występowały zmiany charakterystyczne dla finansyzacji, jednak jej przejawy oraz skala ich nasilenia znacznie różniły się pomiędzy krajami „starej" oraz „nowej" Unii. Finansyzacja istotnie oddziaływała na stabilność makroekonomiczną i wzrost gospodarczy. Wśród zmiennych, które pozytywnie oddziaływały na stabilność makroekonomiczną i wzrost gospodarczy wymienić można: dochody z podatków od produkcji i importu (jako % PKB), udział wyniku z prowizji i opłat w wyniku działalności bankowej oraz wskaźnik ROE sektora bankowego. Z kolei jako zmienne negatywnie wpływające na stabilność makroekonomiczną oraz wzrost gospodarczy wskazano udział wartości dodanej sektora FIRE w wartości dodanej gospodarki, wydatki na ochronę socjalną (jako % PKB) oraz dług gospodarstw domowych (jako % PKB).

W pracy podjęto także próbę sformułowania rekomendacji dla polityki gospodarczej oraz nadzoru nad rynkiem finansowym. Uwzględnienie uzyskanych wyników przez władze gospodarcze oraz organy nadzoru nad rynkiem finansowym może przyczynić się do ograniczania negatywnych skutków procesu finansyzacji - nadmiernego rozwoju rynków finansowych w analizowanych obszarach gospodarki.

Należy nadmienić, że doktorantka w całym okresie przygotowania dysertacji wykazała się zaangażowaniem w realizację pracy badawczej i konsekwencją w wykonaniu założeń badawczych. Dobór literatury przedmiotu w rozdziałach teoretycznych, staranność dokumentacyjna w analizie i prezentowaniu wyników badań, a także załączone rekomendacje, czynią całą prace spójnym wywodem naukowym.

Mając na względzie powyższe, rekomenduję pracę mgr. Aleksandry Ostrowskiej pt. *Stabilność makroekonomiczna i wzrost gospodarczy w warunkach finansyzacji gospodarki* do dalszego procedowania w postępowaniu o nadanie stopnia doktora i poddanie jej recenzjom.

Olsztyn, 20 sierpnia 2022 r.